

RAADSINFORMATIEBRIEF

13R.00158

Van : college van burgemeester en wethouders

Datum : 14 mei 2013

Portefeuillehouder(s) : Y. Koster

Portefeuille(s) : Welzijn

Contactpersoon : P.F. van de Burgt

Tel.nr. : 06-35113531

E-mailadres : burgt.p@woerden.nl

Gemeente Woerden

13R.00158

Onderwerp:

Uitgangspunten voor maatschappelijke accommodaties en activiteiten.

Kennisnemen van:

De uitgangspunten notitie maatschappelijke accommodaties en activiteiten.

Inleiding:

Met de introductie van de lijst van courant en incourant vastgoed kreeg de discussie over accommodaties en activiteiten een ongelukkige start. De discussie had moeten starten met uitgangspunten waarop we kunnen vaststellen welke activiteiten we als gemeente in de toekomst nog ondersteunen. De vastgoedlijst is slechts een weergave van het gemeentelijk vastgoed die je in de toekomst mogelijk kan verkopen. Maar hoe wij op een verantwoorde manier afscheid nemen van gemeentelijke accommodaties in hun relatie tot de gebruikers zegt die lijst niet. De gemeenschap en de gemeente willen samen een evenwichtig accommodatie en activiteitenaanbod in Woerden, in de dorpen en de wijken.

Kernboodschap:

Gemeentelijke uitgangspunten en (uitgangs)punten van de gemeenschap vormen samen een basis voor een goede besluitvorming.

Vervolg:

1. De uitgangspuntennotitie zal gebruikt worden in de discussie over accommodaties en activiteiten die nu in Harmelen plaatsvindt;
 2. In september/oktober zal de raad geïnformeerd worden over hoe de uitgangspuntennotitie in de praktijk (Harmelen) werkt;
 3. De notitie wordt op ikbenwoerden.nl gepubliceerd;
 4. De uitgangspuntennotitie zal gebruikt worden in de discussie over accommodaties en voorzieningen in de overige dorpen en wijken van worden gaat plaatsvinden.
-

Bijlagen:

Bijlagen:

1. uitgangspunten voor maatschappelijke accommodaties en activiteiten (13i.01721)
 2. financieel overzicht Harmelen (13i.01743)
-

De secretaris

dr. G.W. Goedmakers CMC

De burgemeester

V.J.H. Molkenboer

Accommodaties x maatschappelijke activiteiten = krachtig Woerden! *uitgangspunten voor maatschappelijke accommodaties en activiteiten*

Ons motto sinds 2010 is een “slanke overheid & sterke samenleving”. Deze visie weerspiegelt de rol van de lokale overheid t.o.v. een veranderende samenleving enerzijds en anderzijds de manier waarop een adequaat antwoord gegeven wordt op financieel moeilijke tijden. De gemeente doet een stapje terug en de gemeenschap doet er één naar voren. De gemeente kiest voor een nieuwe rol, namelijk een meer regisserende en faciliterende gemeente.

Als gemeente subsidiëren wij geen accommodaties maar organisaties die activiteiten ontwikkelen en aanbieden. Organisaties kunnen deze subsidie aanwenden voor het betalen van bijvoorbeeld huur. Maar welke activiteiten blijven we als gemeente nu en in de toekomst ondersteunen? Waarom wel en waarom niet? Een dergelijke discussie kan nooit gebaseerd zijn op willekeur, omdat je toevallig iemand kent die daar sport of zijn kinderen naartoe brengt. Zo'n discussie moet gebaseerd zijn op argumenten die voor iedereen navolgbaar zijn. Emoties kunnen daarbij een grote rol spelen, maar mogen nooit de hoofdrol krijgen. Ons huidige beleid biedt uitkomst, maar niet volledig. Binnenkort worden door het college de beleidsregels 2014 vastgesteld die een duidelijk kader bieden voor het subsidiëren van maatschappelijke activiteiten. De uitgangspunten die we in deze notitie hanteren zijn meer toegesneden op de accommodaties en activiteiten. Samen met de (uitgangs)punten van de gemeenschap geven ze een basis voor een goede besluitvorming.

De discussie komt op gang

Met de introductie van de lijst van courant en incurant vastgoed kreeg de discussie over accommodaties en activiteiten een valse start. De discussie had moeten starten met uitgangspunten waarop we kunnen vaststellen welke activiteiten we als gemeente in de toekomst nog ondersteunen. De vastgoedlijst is slechts een weergave van het gemeentelijk vastgoed die je in de toekomst mogelijkerwijs kan verkopen. Maar hoe wij op een verantwoorde manier afscheid nemen van gemeentelijke accommodaties in hun relatie tot de gebruikers zegt die lijst niet. De gemeenschap en de gemeente willen samen een evenwichtig accommodatie en activiteitsaanbod in Woerden, in de dorpen en de wijken. Veel maatschappelijke activiteiten zijn overigens niet gehuisvest in accommodaties van de gemeente, maar in het bezit van o.a. maatschappelijke organisaties. Dit onderstreept de insteek van de gemeente dat activiteiten worden ondersteund en niet de accommodaties. Echter streeft de gemeente niet naar een Woerden waarin instellingen onnodig of door toedoen van de gemeente dakloos worden.

De rol van de gemeenschap en de gemeente

Woerden heeft een actieve gemeenschap, in alle dorpen en wijken. Die gemeenschap onderneemt actie om aan te geven welke activiteiten en accommodaties men wenst. Die betrokkenheid is belangrijk.

Een gemeenschap kan de veranderingen die noodzakelijk zijn op het gebied van accommodaties en activiteiten niet alleen vormgeven. Natuurlijk zijn veel verenigingen en instellingen in staat om onafhankelijk van de gemeentesubsidie hun activiteiten te ontplooiën in een accommodatie van hun keuze. Maar in veel gevallen kan het ook niet, door het grote ruimtebeslag (van bijvoorbeeld sportaccommodatie) of een disbalans tussen het aantal leden en de kosten voor het huren van een accommodatie. De gemeente zal dan een (bescheiden) rol blijven spelen mits noodzakelijk. Samen met de sterke samenleving moeten we met minder geld een evenwichtig accommodatie en activiteitsaanbod in Woerden in stand houden. De sterke samenleving van de inwoners, platforms en professionele instellingen kunnen indien nodig een beroep doen op de gemeente om ze daarbij te ondersteunen.

De gemeente ziet zichzelf in de rol als *regisseur*. Daarin zijn we *opdrachtgever* wanneer daar een wettelijke taak of beleid aanleiding toe geeft. Zijn we *partner* waarin we een meedenkende en of verbindende rol spelen. Soms zijn we *coproducent* en nemen we meer het voortouw wanneer net dat beetje meer nodig is. Per onderwerp zal de gemeente bepalen welke rol zij inneemt en op welke wijze ze het proces ondersteunt.

Gezamenlijke uitgangspunten als basis voor een goed besluit

In deze notitie staan onze uitgangspunten die aansluiten bij het gemeentelijke beleid. De gemeenschap komt met zijn eigen (uitgangs)punten. Samen gaan ze ons helpen om definitieve besluiten te nemen over accommodaties en activiteiten.

De gemeentelijke uitgangspunten vormen kaders en richtlijnen voor het in stand houden, vernieuwen, overdragen en/of opheffen van accommodaties en activiteiten. Daar waar we als gemeente een bepaalde rol spelen. We beseffen dat dit misschien rationeel of kil over kan komen. Uitgangspunten op zich doen geen recht aan bijvoorbeeld de jarenlange vrijwillige inzet voor een accommodatie of een activiteit en het lokaal gevoelde belang ervan. Onze uitgangspunten zijn bedoeld als eerste stap om de (verdere) discussie in de dorpen en wijken richting te kunnen geven. Bewust is daarom gekozen voor een beperkt aantal uitgangspunten. Een uitgebreid overzicht zou zijn doel voorbij schieten en inbreng van de sterke samenleving te veel beperken. Deze uitgangspunten komen (deels) uit staand beleid en zijn aanvullend op nog vast te stellen beleidsregels 2014. De beleidsregels zijn uitgangspunten waarop maatschappelijke instellingen en inwoners in de toekomst subsidie kunnen aanvragen. Ze geven aan waar de gemeente als opdrachtgever de verantwoordelijkheid voor neemt. De tweede stap is het bepalen van de (uitgangs)punten van de gemeenschap. Samen geven ze een basis voor een goede besluitvorming. Want uiteindelijk worden er keuzes gemaakt over zowel de gemeentelijke accommodaties als de activiteiten die wij in de toekomst ondersteunen.

Inhoudelijk (uitgangspunten voor activiteiten)

Accommodaties en activiteiten dragen bij aan de leefbaarheid van dorpen en wijken. Door middel van die accommodaties kan een aantal (basis)activiteiten uitgevoerd worden. Denk hierbij aan ontmoeten, onderwijs & opvang, zorg en sport. In de inhoudelijke uitgangspunten van de gemeente staan deze activiteiten centraal. Het is van belang dat inwoners elkaar kunnen ontmoeten. Zorg, onderwijs en opvang zijn goed bereikbaar en men kan sporten. Het hoeft niet zo te zijn dat aan de activiteiten meteen accommodaties gekoppeld worden of dat elk dorp of wijk dezelfde accommodaties en activiteiten hebben.

1. Iedereen in Woerden kan meedoen. Daarbij zijn jongeren, ouderen en kwetsbaren in de samenleving belangrijke doelgroepen voor de gemeente!
2. Ontmoeten is een belangrijke bestaansvoorwaarde van een gemeenschap. Waar de samenleving deze ontmoeting van (kwetsbare) inwoners zelf niet organiseert kan de gemeente daarbij een steuntje in de rug geven. Een buurtkamer is hier een mooi voorbeeld van en zo zijn er meer.
3. Zorg: De gemeente streeft naar de aanwezigheid van voldoende 1^e lijn gezondheidszorg en een versterking van de toegankelijkheid daarvan met voor name oudere inwoners. De gemeente richt zich daarnaast met name op kwetsbare groepen en vervult in de 0^e en de 1^e lijn een preventieve rol om de druk op de 2^e lijn (professionele zorg) te beperken. Subsidies worden in dat licht evenredig en breed ingezet.
4. Onderwijs: De gemeente is verantwoordelijk voor adequate onderwijsaccommodaties voor primair en voortgezet onderwijs.
5. Opvang(en opvoeding): De gemeente is verantwoordelijk voor een goede Voor en Vroegschoolse Educatie. Met recente beleidswijzigingen zijn kaders voor met name het peuterspeelzaalwerk aanzienlijk bijgesteld. De kosten die de gemeente maakte, zijn meer naar de samenleving verplaatst. Goede opvang is een verantwoordelijkheid van de school en de samenleving.
Jongeren zijn in staat om op te groeien in een evenwichtige en veilige omgeving. Mochten zij niet in staat zijn om dit zelf te organiseren kan de gemeente ze daarbij ondersteunen. Bij de beschouwing van jeugdaccommodaties van de gemeente gaat het ons primair om de activiteiten en niet om de accommodaties.
6. Sport: Deelname aan sportactiviteiten is buitengewoon belangrijk. Gemeente is (mede) verantwoordelijk voor het (realiseren en) in stand houden van sportaccommodaties voor focussporten zowel binnen als buiten.

Sterke samenleving & Slanke overheid (uitgangspunten voor activiteiten)

Een *sterke samenleving* betekent dat iedereen kan meedoen en er uit wordt gegaan van een sterke lokale samenleving:

1. die zelf inwonersinitiatieven en activiteiten ontplooid. Dit kan door de gemeente als partner of coproductent ondersteund worden;
2. die activiteiten voorop stelt. Een accommodatie is geen doel op zich;
3. waarin vrijetijds- en recreatieve activiteiten primair zichzelf bekostigen;
4. waarin inwoners, dorps- en wijkplatforms en professionele instellingen samen vaststellen welke ontwikkelingen belangrijk en wenselijk zijn en met creatieve initiatieven kunnen worden georganiseerd/gerealiseerd. Deze ontwikkelingen kunnen op de wijk of dorpsagenda's komen te staan waarmee maatwerk wordt geleverd.

Een *slanke overheid* waarbij de gemeente zich onder andere niet meer primair als eigenaar van vastgoed ziet en de financiën op orde zijn:

1. waarin een verschuiving te realiseren in de balans tussen activiteiten voor kosten van de gemeente naar de samenleving;
2. voor de uitgaven inzake activiteiten en accommodaties (exclusief onderwijs) een reductie van de gemeentelijke uitgaven te realiseren valt. Voor Harmelen is deze bepaald op € 200.000,- per 1-1-2016.

Randvoorwaardelijk (uitgangspunten voor accommodaties):

Uitgangspunt	Toelichting
Centraal (gemeentebreed) of decentraal aanbieden	Centrale accommodaties hebben een gemeentebreed verzorgingsgebied (of soms over gemeentegrenzen heen) en decentrale accommodaties hebben een buurt of wijkfunctie. In een wijk of dorp is het soms wenselijk een accommodatie centraal aan te bieden.
Samen onder één dak	Het clusteren van activiteiten kan inhoudelijke, organisatorische en financiële voordelen opleveren.
Goede bereikbaarheid en toegankelijkheid	Een accommodatie is goed bereikbaar en toegankelijk voor o.a. ouderen en mensen met een beperking.
Efficiënt (multifunctioneel) gebruik	Gebruik van accommodatie moet worden gestimuleerd en bevorderd. In gevallen van onvoldoende gebruik dient de accommodatie te worden heroverwogen.
Er zijn goede mogelijkheden voor efficiencywinst	Door te kijken naar andere beheersvormen en optimaal gebruik kunnen tekorten en onderbezetting elkaar mogelijkwerwijs compenseren. Samenwerken, samen doen of samengaan zijn daarbij verkennende wegen.
De schaalgrootte is mede bepalend	Schaalgrootte is mede bepalend om een accommodatie te heroverwegen. Hierbij gaan we uit van de schaal van wijken, dorpen en/of Woon Service Gebieden (minimaal 10.000 inwoners).
Aantal accommodaties in een wijk of dorp	Het totale accommodatieaanbod in het dorp of de wijk is mede bepalend om een accommodatie te heroverwegen.

Tot slot!

Het behouden van een evenwichtig activiteiten aanbod in de dorpen en wijken van Woerden is een samenspel van de gemeenschap en de gemeente. Hoe dan ook zal de gemeente in de toekomst minder kosten (kunnen) dragen en accommodaties overdragen aan de (sterke) samenleving of aan marktpartijen. Met de uitgangspunten in deze notie geven we als gemeente aan hoe wij dit gaan beoordelen en of afwegen. Samen met de (uitgangs)punten van de gemeenschap geeft dit een basis om te komen tot een goede besluitvorming. Als gemeente zullen we de komende tijd keuzes gaan maken. De komende jaren zullen we gezamenlijk de schouders er onder moeten blijven zetten, want de verantwoordelijkheid voor een goed evenwicht van accommodaties en activiteiten is van ons allemaal!

Organisatie/ instelling	Subsidie	Werkelijke huur	Leegstand	Werkelijke huur + leegstand	KDH*	Verkapte subsidie	Totale subsidie	Opmerking
Dorpsplatform Harmelen	€ 4.496			€ 0		€ -	€ 4.496	Waarderingsubsidie Wijk-dorpsgericht Werken
Stichting Dezibel	€ 47.756	€ 30.725	€ 0	€ 30.725	€ 3.823	€ 3.098	€ 50.854	Subsidie voor de exploitatie en beheer van verenigingsgebouw Dezibel
H2O/ Opti sport	€ 518.279	€ 265.435	€ 0	€ 265.435	€ 48.687	€ 116.748-	€ 401.531	KDH is kunstmatig laag door volledig afboeken van inrichting en inventaris in het verleden.
Sporthal De Kroon		€ 81.248	€ 0	€ 81.248	€ 215.818	€ 134.570	€ 134.570	
Gymzaak Noord		€ 34.281	€ 0	€ 34.281	€ 93.445	€ 59.164	€ 59.164	
Toren NH kerk		€ 0	€ 0	€ 0	€ 15.130	€ 15.130	€ 15.130	
Thor (Korfbalvereniging)		€ 3.716		€ 3.716	€ 26.482	€ 22.766	€ 22.766	Huur wordt in 3 jaar verhoogd tot € 9.004,-
SCH '44 (voetbalvereniging)		€ 16.972		€ 16.972	€ 99.272	€ 82.300	€ 82.300	Huur wordt in 3 jaar verhoogd tot € 33.752,-
Atlooi (jeugdateletiekvereniging)		€ 2.407		€ 2.407	€ 10.000	€ 7.593	€ 7.593	Huur wordt in 3 jaar verhoogd tot € 3.400,-
Triac (tennisvereniging)				€ 0		€ -	€ 0	
Jeugdhof		€ 4.551	€ 0	€ 4.551	€ 12.232	€ 7.681	€ 7.681	
vm gemeentehuis	€ 70.000	€ 63.828	€ 12.993	€ 76.821	€ 43.734	€ 33.087-	€ 36.913	Hogere werkelijke huuropbrengst door kinderopvang (commerciele organisatie)
Peuterspeelzaal Peuterhof	€ 31.798	€ 16.972		€ 16.972	€ 7.770	€ 9.202-	€ 22.596	Hogere huuropbrengst door gedeeltelijk commercieel gebruik kinderopvang
Duiventoren		€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.882	€ 1.882	€ 1.882	
Primair onderwijs								schatting totale kosten € 600.000 - € 800.000
Totale kosten gemeente	€ 672.329						€ 847.476	

Gemeentebrede welzijnsvoorzieningen ontbreken in dit overzicht (Welzijn Woerden, CJG)

*KDH=Kostprijs Dekkende Huur